

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๓

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๕ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะ
ของสถานรองรับเด็ก

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด และนายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างอิง ๑. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง
เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูมิกวหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ขั้นตอนการปฏิบัติการแจ้งการเกิดของเด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูมิกว

ด้วย สำนักทะเบียนกลางได้รับแจ้งจากคณะทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนในความอุปการะของสถานรองรับเด็ก กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เกี่ยวกับปัญหาอันเป็นอุปสรรคสำคัญที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลดังกล่าวได้ อาทิ เจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนไม่รับคำร้องดำเนินการ หรือเรียกพยานเอกสารที่ผู้ร้องไม่อาจนำมาแสดงได้ หรือเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งได้รับข้อหาหรือจากสำนักทะเบียนหลายแห่งเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะของสถานรองรับเด็ก

สำนักทะเบียนกลาง พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในความอุปการะของสถานรองรับเด็กและสถานสงเคราะห์ต่างๆ เป็นไปด้วยความถูกต้องและชัดเจน จึงขอให้สำนักทะเบียนจังหวัดและสำนักทะเบียนกรุงเทพมหานครแจ้งชักซ้อมความเข้าใจให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. เมื่อหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่สงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กที่ถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กไร้รากเหง้าที่ไม่ปรากฏภูมิกวซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ของสำนักทะเบียนขอแจ้งการเกิดให้กับเด็กที่อยู่ในความอุปการะหรือการสงเคราะห์ตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับคำร้อง ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน และออกไปรับเรื่องตามแบบ ท.ร. ๑๐๐ ให้แก่ผู้ร้องและให้ดำเนินการตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๕๙/๑ และหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๘ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

๒. การพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของผู้เกิด ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นตรวจพิจารณาจากพยานหลักฐานเท่าที่ผู้ร้องจะสามารถนำมาแสดงต่อนายทะเบียนได้ ทั้งประจักษ์พยานและพยานแวดล้อมต่างๆ แล้วรวบรวมหลักฐานพร้อมเสนอความเห็นไปยังนายอำเภอแห่งท้องที่ที่สำนักทะเบียนนั้นตั้งอยู่ภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งการเกิด โดยสรุปความเห็นพร้อมระบุเหตุผลประกอบว่าเด็กที่ขอแจ้งการเกิดเป็นผู้เกิดในราชอาณาจักรหรือไม่ และเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยหรือไม่ได้สัญชาติไทย หรือไม่สามถนยืนยันสถานะการเกิดของเด็กได้ เพื่อให้นายอำเภอพิจารณา เมื่อนายอำเภอได้รับแจ้งความเห็นดังกล่าวแล้ว ให้พิจารณา

/และแจ้ง...

และแจ้งผลให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็น โดยอาศัยแนวทางปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็ก ซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏบุพการีหรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากนายอำเภอแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ กรณีผลการพิจารณาของนายอำเภอเห็นว่าเด็กเกิดในราชอาณาจักรไทย และเด็ก ได้สัญชาติไทย ให้ออกสูติบัตร ท.ร. ๑ หรือ ท.ร. ๒ แล้วแต่กรณี แต่ถ้าผลการพิจารณาเห็นว่าเด็กเกิดในราชอาณาจักร และไม่ได้สัญชาติไทย ให้ออกสูติบัตร ท.ร. ๓ หรือ ท.ร. ๐๓๑ แล้วแต่สถานะของบิดามารดาให้แก่ผู้แจ้ง และเพิ่มชื่อ เด็กที่แจ้งการเกิดเข้าในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๔ หรือ ท.ร. ๑๓ หรือทะเบียนประวัติ ท.ร. ๓๘ ก แล้วแต่กรณี ของสถานสงเคราะห์หรือสถานที่ที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งรับตัวเด็กที่ขอแจ้งเกิดไว้

๓.๒ กรณีผลการพิจารณาของนายอำเภอเห็นว่าเด็กที่แจ้งการเกิดไม่ได้เกิดในราชอาณาจักร และไม่ได้รับสัญชาติไทย หรือไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กได้ ให้จัดทำทะเบียนประวัติสำหรับ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนให้แก่ผู้แจ้ง พร้อมแจ้งผลการพิจารณา สิทธิในการอุทธรณ์และระยะเวลาอุทธรณ์ เป็นหนังสือให้ผู้แจ้งการเกิดด้วย

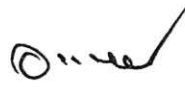
๔. คำร้องของหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ได้รับมอบหมายในการแจ้งการเกิดให้กับเด็กที่อยู่ในการ อุปการะดังกล่าว จะต้องได้รับการพิจารณาทุกราย โดยขอให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น และ นายอำเภอเร่งรัดพิจารณาให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การปฏิเสธคำร้องจะต้องสั่งการโดยผู้มีอำนาจ ตามกฎหมาย และจะต้องแจ้งข้อกฎหมาย ข้อพิจารณาและเหตุผลของผู้สั่งการให้ผู้ร้องทราบเป็นหนังสือ และห้าม มิให้เจ้าหน้าที่ของสำนักทะเบียนปฏิเสธการรับคำร้องโดยเด็ดขาด

๕. การเรียกตรวจพยานหลักฐานและสอบสวนพยานบุคคลเพื่อพิจารณาดำเนินการตามคำร้อง ให้คำนึงถึงสภาพข้อเท็จจริงและความเป็นไปได้ของผู้ร้องในการแสวงหาพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นสำคัญ มิใช่เรียก หลักฐานตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ หรือเรียกหลักฐานเกินกว่ากฎหมายกำหนด หรือเรียกพยานหลักฐานที่ผู้ร้อง ไม่สามารถนำมาแสดงได้ ส่วนการพิจารณาวินิจฉัยและออกคำสั่ง ให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายใช้ดุลยพินิจในกรอบของ กฎหมายโดยปราศจากอคติ คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะได้รับ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการ คุ้มครองเด็กและผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ ทั้งนี้ นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต อาจแต่งตั้งคณะทำงานหรือ มอบหมายให้คณะกรรมการหมู่บ้านหรือชุมชนช่วยพิจารณาและเสนอความเห็น เพื่อประกอบการตัดสินใจด้วยก็ได้ แต่ต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

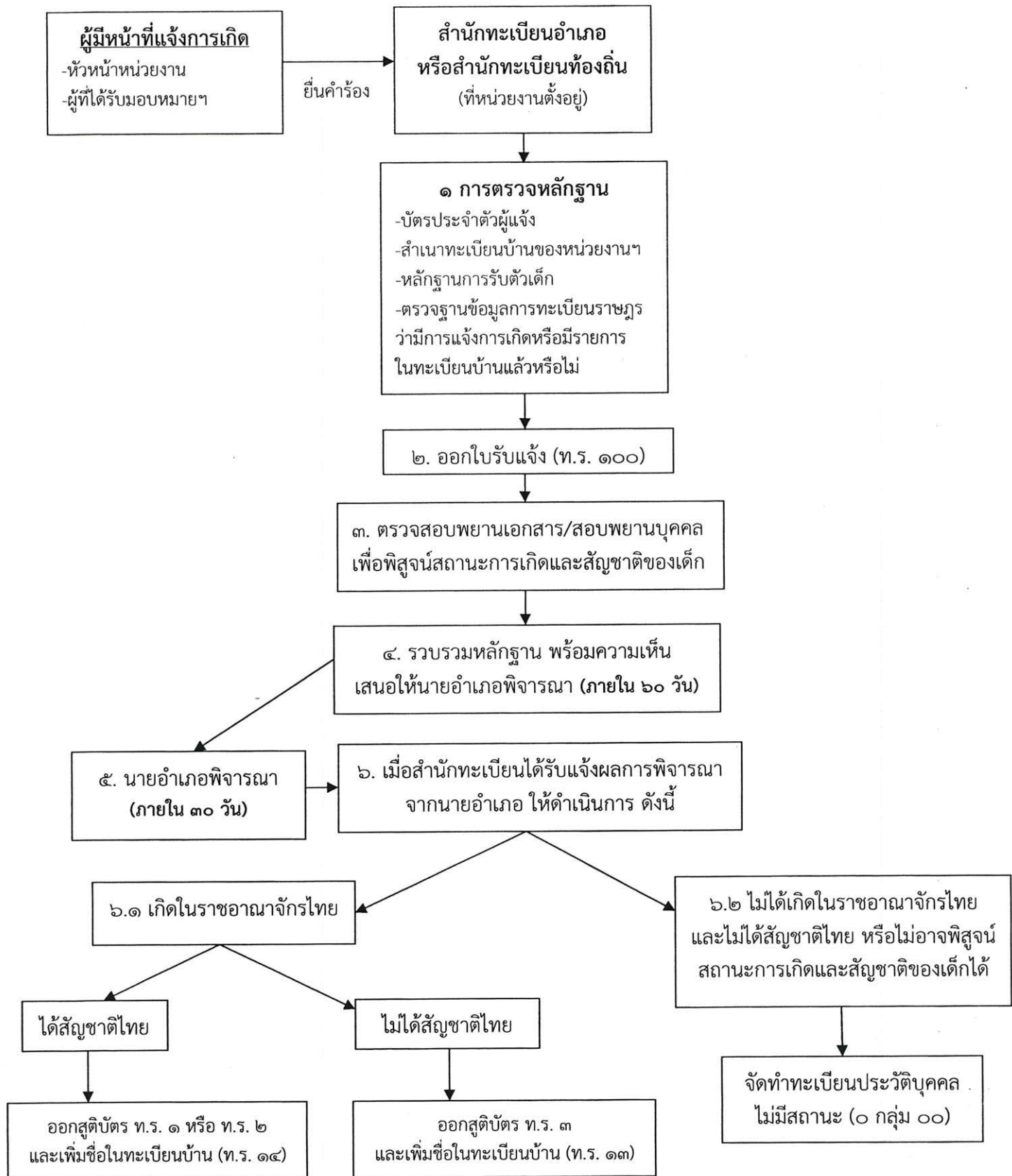

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร ๐-๒๗๙๑-๗๓๑๔-๖

ขั้นตอนการปฏิบัติการแจ้งการเกิด
ของเด็กเร่ร่อนหรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูพการี หรือบุพการีทอดทิ้ง (มาตรา ๑๙/๑ และระเบียบฯ ข้อ ๕๙/๑)

หมายเหตุ : (๑) พ.ร.บ.ทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๙/๑

(๒) ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๕๑) ข้อ ๕๙/๑

(๓) กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของเด็กซึ่งถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อน หรือเด็กที่ไม่ปรากฏภูพการี หรือบุพการีทอดทิ้ง พ.ศ. ๒๕๕๑